

BOŽIDAR SEVER, dipl.ek.
HPT
Zagreb, Jurišićeva 13

Prometna politika
Stručni rad
UDK: 656.874
Primljeno: 17.01.1992.
Prihvaćeno: 23.03.1992.

NEDOSTATAK BRZE POŠTE – NAŠ DUG PREMA EUROPI

SAŽETAK

Svjetski poštanski sustav suočen je s postojanjem konkurenije koja sve više preuzima prevlast na tržištu poštanskih usluga, pa je pošta upućena na ponudu visoke kvalitete i objedinjavanja svojih interesa s interesima avio prijevoznika. Pošta je 1982. uvela Express Mail Service, kako bi se suprotstavila sve agresivnijoj politici svojih konkurenata i organizirala je prijevoz pošiljaka putem Europske noćne mreže. U radu su prikazane karakteristike i funkcije uspješnosti EMS-a i početak primjene ove usluge u HPT-u. Opisani su uvjeti za pružanje usluga putem pošte, a naznačeni su i novčani efekti koji se postižu na tržištu brzog prijenosa pošiljki.

Svjetsko tržište ovih usluga procjenjuje se na više od 14 mlrd. US\$ uz godišnju stopu rasta od 10 %. U zaključnom razmatranju predložene su aktivnosti koje bi HPT trebao provesti radi osiguranja pretpostavki za što veće korištenje službe ubrzane pošte.

1. POŠTA I KONKURENCIJA

Suočena sa sve snažnjom konkurenjom, pošta mora ponuditi uslugu visoke kvalitete, i to prioritetno na najprofitabilnijim tokovima pošiljaka, koji su inače konkurentno najugroženiji. Napor pošte stoga će se usmjeravati sukladno najvažnijim gospodarstvenim tokovima. Međutim, to ne znači da pošta smije zanemariti sposobljivanje što većeg dijela svoje kapilarne mreže i cijelog svjetskog poštanskog sustava uopće, jer joj je to i nadalje prednost u odnosu na konkureniju, pogotovo s obzirom na cijenu usluge. Pošta može djelovati jedinstveno za razliku od privatnih prijevoznika koji, međutim, polazeći od individualnih interesa, traže zajedničke mogućnosti eksploracije najjeftinijih transportnih mreža uključujući i svoje mreže i samu poštu.

Visokom kvalitetom ove usluge smatra se najkraće moguće vrijeme prijenosa uza zajamčenu sigurnost i uz mogućnost kontinuiranog praćenja prijenosa pošiljke kako bi pošiljatelji i primatelji u svakom trenutku pouzdano znali gdje se pošiljka nalazi i prema potrebi mogli je preusmjeriti na novo odredište.

Budući da je utvrđeno postojanje konkurenije, njezin važan utjecaj na poštu i njena sve veća prevlast na tržištu poštanskih pošiljaka, u nekim zamljama više od 90%, potrebna je kratka informacija o najvažnijim privatnim prijevoznicima i njihovu djelovanju.

Na svjetskom tržištu međunarodnih prijevoznika hitnih pošiljaka (ubrzane pošte), uz poštu koja svoje usluge nudi kao tradicionalnu hitnu uslugu ili odnedavno kao uslugu ubrzane pošte (Express Mail, Datapost, Serca, Speedpost, Postadex International, Rapidissimo, Chronopost,...odnosno EMS), djeluju primjerice DHL, TNT, Jer Services, Purolator, Emery, Federal Express, Delta Courses i ostale kompanije.

Ti privatni prijevoznici počeli su se baviti prijevozom pošiljaka velike vrijednosti ili važnosti koje su trebale prispjeti na odredište u zadano vrijeme. Zatim su sve više napora ulagali u osvajanje tržišta količinskih pošiljaka koje otpremaju industrijska i trgovacka poduzeća. Slijedom ovih aktivnosti osposobili su se za uspostavljanje vlastitih redovitih zračnih međunarodnih mreža na kojima koriste vlastite zrakoplove najveće nosivosti koji tranzitiraju ultramoderne i dobro opremljene centre za preradu (s nazivom hubs=stožeri).

Uspostavljanjem međusobne suradnje ova poduzeća su u stanju uslužiti kvazicelinu svjetskih odredišta. Objasnjenje njihove sposobnosti proizlazi iz njihovih izjava o centraliziranom upravljanju čitavom mrežom. Njihova reklama je dinamična i dio je tehničkih struktura koje im nudi njihova organizacija i upravljanje.

U sklopu konkurenije djeluju moderne i kompetentne poduzeća iz kojih stoji veliki kapital. Ali i konkurenija zna da nije sama i da nasuprot njoj postoji pošta. Konkurenija poznaće slabe točke pošte, ali i one jake. Ona zna da joj je glavna prijetnja objedinjavanje interesa pošte i zračnih prijevoznika čime bi se postigla potpuna kontrola poštanskog prometa u cijelom svijetu. U tom trenutku "kurirska" privatna poduzeća izgubila bi smisao postojanja u ovakvom egzistencijalnom obliku.

Svjetski poštanski savez sjedinjuje poštanske uprave članice Saveza koje djeluju više od stotinu godina na nacionalnom i međunarodnom planu i koje trebaju pojedinačno i zajedno zadržati kontrolu svjetskog tržišta poštanskih usluga. Da bi to mogle, moraju dati modernu interpretaciju prve člana Ustava Svjetskoga poštanskog saveza kojim se određuje da "zemlje članice oblikuju jedinstveni poštanski teritorij za međusobnu razmjenu pismovnih pošiljaka".

2. OSNIVANJE EMS-a

Svjetski poštanski sustav, organizirajući 1982/1983. EMS (Express Mail Service), počeo se suprotstavljati sve agresivnijoj politici svojih konkurenata, privatnih poštanskih prijevoznika.

EMS je vrst poštanske usluge koja korisnicima poštanskih usluga omogućuje najbrži i najsigurniji prijenos poštanskih pošiljaka na određenim relacijama u unutarnjem i međunarodnom prometu, u sklopu propisanih rokova prijenosa.

Jugoslavenske PTT prihvatile su (pod određenim uvjetima) uvođenje službe ubrzane pošte – EMS u međunarodnom prometu 15.9.1985. (u prispjeću) i 1.1.1989. (u otpremi), dok je u unutarnjem prometu EMS uveden 2.6.1989.

Slijedom odluka o organizaciji EMS-a na svjetskoj razini, pojedine članice Svjetskoga poštanskog saveza počele su aktivnosti na stvaranju posebne transportne mreže koja bi omogućila realizaciju ove vrsti poštanskih usluga. Tako su Nizozemska i Velika Britanija osnovalle 1985. u Rotterdamu centar za razmjenu pošiljaka. Na taj centar uskoro su se vezale i neke druge zemlje. U siječnju 1986. centar je iz Rotterdamu premješten u Bruxelles. Istdobno je ova služba usvojila i naziv EMS.

12. studenog 1987. stvoreno je poduzeće EMS International Post Corporation čiji su akcionari u jednakim dijelovima: devet europskih pošta, SAD i Kanada. Ovo privatno poduzeće, poslujući po načelima belgijskog prava, imalo je za svrhu proučavanje, kreiranje, promoviranje, upravljanje i eksploataciju mreže za djelotvorni prijenos međunarodnih poštanskih pošiljaka koje potječu od članica Svjetskoga poštanskog saveza ili su ih otpremile njihove pridružene organizacije. Poduzeće osigurava istraživanje, analizu i proučavanje tehničkih, operativnih i komercijalnih problema vezanih uz rukovanje i prijevoz ovih pošiljaka putem europske noćne mreže.

Usporedno, europske poštanske uprave, pripremajući se za 1993. godinu, počele su uskladivati svoje aktivnosti. Preispituju usmjerivanje pošiljaka i svoje transportne mreže, koje su na empirijski način stvorene ranije, sa svrhom da ih rekonstruiraju prema novim postavkama integracije i zajedništva. Značajnija takva aktivnost ostvarena je 1989. godine, kada je utemeljena agencija UNIPOST koja obuhvaća jedanaest zemalja EZ, četiri nordijske zemlje, Cipar, Japan, SAD, Kanadu, Novi Zeland i Australiju,

UNIPOST se u svom djelovanju oslanja na nacionalne mreže s posebnim ciljevima u komercijalnoj oblasti, poslovnim operacijama, prijevozu, te upravlja posebnom svjetskom mrežom za ubrzani prijenos pošiljaka – EMS mrežu.

3. ZNAČAJKE I FUNKCIJE USPJEŠNOSTI EMS-a

U specijaliziranoj infrastrukturnoj oblasti prijevoza robe provode se mnogobrojne različite aktivnosti, kako bi se mogao pravilno vrednovati EMS. To su:

- uporaba vlastitih kontejnera posebne boje radi lagane identifikacije,
- izradba posebnih redova prijevoza zaključaka iz posebnih zgrada ili s označenih mesta kada se primaju na prijenos manje količine pošiljaka,
- pronalaženje određenih inicijativa i rješenja kao što je noćna europska poštanska zračna mreža (European Overnight Service) i izabrani letovi između Bruxellesa i New Yorka,
- korištenje elektroničkih sustava: za nadzor i pronalaženje pošiljaka, za potvrđivanje isporuke, za službene objave tijekom prijenosa pošiljaka do prispjeća i za automatsko ovjeravanje vreća i pošiljaka u prijemu; ova vrst informacija mora biti raspoloživa na međunarodnom planu s po-

moću takvih sredstava inicijalizacije, kao što su elektronički pismovni kovčić nazvan "Geisco" kojim se sada služe pojedine poštanske uprave,

- podrška centara EMS-a korisnicima omogućujući, elektronički, momentani pristup istodobno bazama podataka, kako bi odgovorili zahtjevima korisnika, i operativnim jedinicama, da bi ubrzale pronalaženje manjkajuće pošiljke,
- ponuda specijaliziranih proizvoda, kao što su posebne EMS omotnice i paketska ambalaža, koji odgovaraju potrebama korisnika i olakšavaju im život.

4. HPT I REALIZACIJA EMS USLUGA

U 1990. godini iz Hrvatske su EMS-om otpremljene 122 pošiljke (38% za New York, 19% za Frankfurt, 9% za London, 7% za Beč, 7% za Pariz, 4% za Zuerich, 3% za Bruxelles i 3% za Budimpeštu, tj. u ovih osam odredišta upućeno je 90% pošiljaka, dok je u ostalih devet odredišta upućeno svega 12 pošiljaka, odnosno 10%; u više od 50% odredišta nije upućena niti jedna pošiljka). U tom razdoblju iz Slovenije je otpremljeno dvaput više EMS pošiljaka, tj. 263 (preko Izmjenične pošte Zagreb). Za razliku od pošiljatelja iz Hrvatske u dva europska odredišta otpremljeno je isti broj pošiljaka kao u sva odredišta iz Hrvatske, odakle je najviše pošiljaka otpremljeno u SAD (iz Slovenije otpremljeno je 25% pošiljaka u London, 19% u Frankfurt, 12% u Zuerich, 11% u New York, 10% u Pariz, 6% u Ženevu, 4% u Amsterdam, 4% u Stockholm, tj. u ovih osam odredišta upućeno je 90% pošiljaka, dok je u ostalih deset odredišta upućeno svega 10% pošiljaka, odnosno u više od 50% odredišta nije upućena niti jedna pošiljka). Najviše pošiljaka iz ovih dviju republika otpremljeno je iz poštanskog centra Kranj – 118 pošiljaka ili 31%, zatim iz PC-a Ljubljana 115 pošiljaka ili 30%, iz PC-a Zagreb 93 pošiljke ili 24%, PC-a Varaždin 20 pošiljaka ili 5% itd. U Hrvatskoj je osim Zagreba i Varaždina u otpremi sudjelovao PC Dubrovnik i Slavonski Brod s dvjema pošiljkama, te PC Bjelovar, Pula, Osijek i Zadar s jednom pošiljkom.

Iz međunarodnog je prometa u Izmjeničnu poštu Zagreb tijekom 1990. godine prispjelo 6191 pošiljka ili 16 puta više nego što je iz nje otpremljeno. Najveći broj ovih pošiljaka adresiran je primateljima na području Hrvatske i Slovenije.

Podrobniji podaci o otpremi EMS pošiljaka prikazani su u prilogu 1.

Usporedujući polazni i dolazni promet EMS pošiljaka s otpremom pismovnih pošiljaka iz HPT-a (280 mln pismovnih pošiljaka u 1990. godini), može se ustvrditi da je promet pošiljaka ubrzane pošte izrazito slab (0,002% pismovnog prometa).

5. UVJETI ZA PRUŽANJE EMS USLUGA U JPTT

Privatne tvrtke za istraživanje tržišta tvrde da je do jačanja konkurenčije na tržištu hitnih pošiljaka došlo uslijed nedopreznosti pošte i njezine nedovoljne brige za razvoj potreba korisnika, te slijedom toga i nemogućnosti organiziranja potrebnih aktivnosti.

Poslovi na uvođenju ubrzane pošte u JPTT, potaknuti zahtjevima iz inozemstva, uslijedili su kasno u odnosu na postojanje takvih usluga u svijetu, a ranije u odnosu na znatniju prisutnost organizirane konkurenčije na domaćem

Prilog 1. PREGLED OTPREME EMS ZAKLJUČAKA

Redni broj	ZEMLJA SA ODREĐENIM CENTROM	LINIJA	DANI OTPREME	AERODROM PRETOVARA	BROJ POŠILJAKA, OTPREMLJENO U 90.
1.	ARGENTINA Buenos Aires	AF 2933 AF 2937	4 6	Paris AF 097 Paris AF 091	
2.	AUSTRALIJA Sydney Melbourne	LH 1447 KL 284 LH 1447 LH 1447 KL 284	2 3 5 2,5 3	Frankfurt LH 788 Amsterdam KL 843 Frankfurt LH 786 Frankfurt LH 798 Amsterdam KL 843	2 1
3.	AUSTRIJA 11050 Wien Flug	OS 830	1,2,3,4,5		9
4.	BELGIJA Bruxelles X	AF 2937 AF 2933	2,6 4,5	Paris AF 1220 Paris AF 1220	8
5.	BRAZIL Rio de Janeiro Sao Paolo	KL 284 AF 2933 SK 740	2 4 1,3	Amsterdam KL 793 Paris AF 097 Kobenhavn SK 955	
6.	CIPAR	Preko izmjenične pošte 11003 BG			
7.	ČEŠKO-SLOVAČKA Praha 120	OS 830	1,2,3,4,5	Wien OS 643	2
8.	DANSKA Kobenhavn SPC (EMS)	SK 740	1,3,5,6,7		4
9.	EGIPAT	Preko izmjenične pošte 11003 BG			
10.	ETIOPIJA	Preko izmjenične pošte 11003 BG			
11.	FRANCUSKA Paris Orly EMS	AF 2937 AF 2933	2,6 4,5		33
12.	GANĀ Acra	KL 284 SR 453 SR 453	2 4 5	Amsterdam KL 587 Zuerich SR 264 Zuerich SR 256	
13.	GRČKA Atena	Preko izmjenične pošte 11003 BG			
14.	IRAK	Preko izmjenične pošte 11003 BG			
15.	IRSKA Dublin	SR 453 SR 457	1,2,3,4,5,6,7	Zuerich EI 661 Zuerich EI 661	1
16.	ITALIJA Milano Linate Roma	P.P.BE-SE-11603 svakodnevno Preko izmjenične pošte 11003 BG.			
17.	IZRAEL	Preko izmjenične pošte 11003 BG.			
18.	KANADA Montreal	KL 284	2,3,5	Amsterdam KL 671	6
19.	KOREJA (REP) Seoul	SR 453 KL 284	3,6 5	Zuerich SR 196 Amsterdam KL 865	
20.	KATAR	Preko izmjenične pošte 1103 BG			
21.	LUKSEMBURG	AF 2933 AF 2937	4,5 2,6	Paris AF 1202 Paris AF 1202	1
22..	MAĐARSKA	Površinski vl. 201			
23.	MAROKO Rabat	AF 2937 AF 2933	2,6 4,5	Paris AT/AF 781 Paris AT/AF 781	

Prilog 1. PREGLED OTPREME EMS ZAKLJUČAKA (nastavak)

Redni broj	ZEMLJA SA ODREĐENIM CENTROM	LINIJA	DANI OTPREME	AERODROM PRETOVARA	BROJ POŠILJAKA, OTPREMLJENO U 90.
24.	MALDIV Male	SR 453 SR 457	2 7	Zuerich SQ 35 Zuerich SQ 35	
25.	NORVEŠKA Oslo	SK 740	1,3,5,7	Kobenhavn SK 472	1
26.	NOVI ZELAND Auckland	LH 1447 KL 284	2,5 3	Frankfurt LH 788 Sydney QF 43 Amsterdam KL 843 Sydney QF 43	
27.	NJEMAČKA Frankfurt/M Flug	LH 1447		1,2,3,4,5,6,7	72
28.	PAKISTAN Karachi	KL 284 AF 2937	3 6	Amsterdam KL 801 Paris AF 180	
29.	NIZOZEMSKA Amsterdam	KL 284	2,3,5		11
30.	POLJSKA	Preko izmjenične pošte 11003 BG			
31.	PORUGAL Lisabon	AF 2937 AF 2933	2,6 4,5	Paris AF 540 Paris AF 540	
32.	SAD New York	KL 284 SK 740	2,3,5, 1,6,7	Amsterdam KL 641 Kobenhavn SK 911	75
33.	SSSR	Preko izmjenične pošte 11003 BG			
34.	ŠPANJOLSKA Madrid	Preko izmjenične pošte 11003 BG			
35.	ŠVEDSKA Stockholm	SR 740	1,3,5,6,7	Kobenhavn SK 422	12
36.	ŠVICARSKA Zuerich 1	SR 453 SR 457	1,2,3,4,5,6,7		54
37.	TAJLAND	Preko izmjenične pošte 11003 BG			
38.	TURSKA	Preko izmjenične pošte 11003 BG			
39.	VELIKA BRITANIJA London	Preko izmjenične pošte 11003 BG (ZA-BE 41640)			76
40.	VENEZUELA Caracas EMS CAI	AF 2937 KL 284	2 5	Paris AF 205 Amsterdam KL 753	

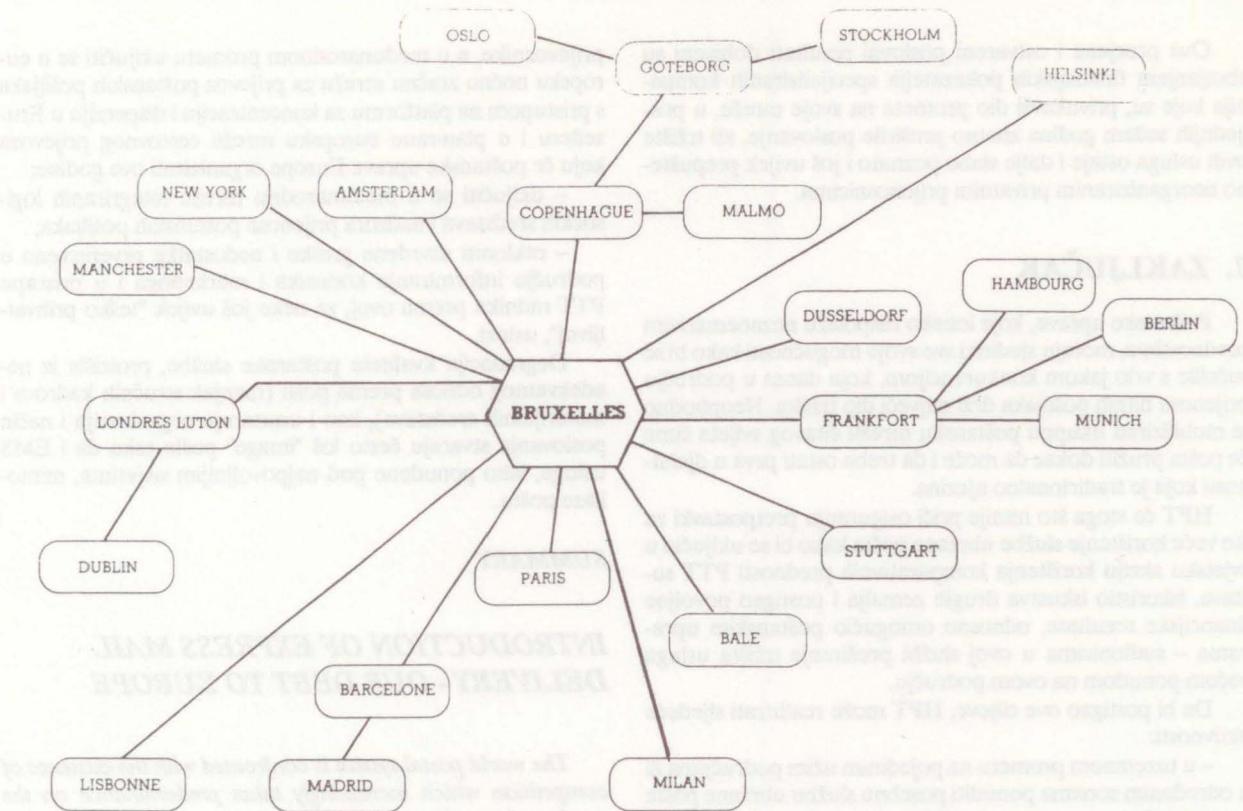
tržištu, pa je potrebno valorizirati uvjete pod kojima JPTT odnosno HPT pruža EMS usluge.

Budući da u JPTT nije obavljeno istraživanje potreba pjenosa hitnih pošiljaka, može se temeljem javno objavljenih podataka tvrtke DHL, jedne od vodećih svjetskih tvrtki u hitnom prijenosu dokumenata i posebnih pošiljaka, tek nazrijeti tražnju za hitnim prijenosom pošiljaka u našoj zemlji. Samo ova kompanija, poslujući po načelu "od stola do stola" putem svoje mreže u 185 zemalja, 1350 centrala s 25 000 zaposlenih, koristeći 190 zrakoplova i 7200 vozila, u organizaciji zagrebačke centrale (u Jugoslaviji postoje još dvije: u Ljubljani i Beogradu), otpremi iz Zagreba oko 10 000 pošiljaka, a isporuči oko 35 000 pošiljaka u godini. Njezini najveći korisnici su banke, poduzeća koja suraduju s inozemstvom, inozemna poduzeća i njihova predstavništva, te privatni po-

duzetnici. DHL u tuzemnom prometu za udaljena odredišta koristi poštu, odnosno u načelu se ne bavi unutarnjim prometom pošiljaka, jer uslijed poštanskih tarifa koje su niže od cijene koštanja, može ostvariti novi ekstraprofit.

U prethodnom tekstu navedenii su podaci o prometu EMS poljska nprdržu PT-a, a konjikaza prometa DHL-a može se učiniti usporedba s prometom ovog slučajno izabranoga konkurenta prema kojoj je HPT otpremio svega nešto više od 1% pošiljaka, a isporučio 15% pošiljaka (relativni odnos između otpremljenih i isporučenih pošiljaka može se objasniti vremenskom prisutnošću na tržištu).

Mreža navedenoga konkurenta je neusporedivo manja od mreže svjetoga poštanskog sustava (za usporedbu može poslužiti EZ gdje pošta raspolaže s 80 000 kontaktnih točaka). Osim toga, za označivanje pripadnosti mreži pošta ima

Prilog 2. Europska noćna mreža za prijevoz poštanskih pošiljaka

tradicionalni jasno identificirajući naziv i oznaku djelatnosti. Na području Republike Hrvatske HPT raspolaže s 1100 pošta, što je neusporediva prednost pred konkurencijom.

Tarifna politika JPTT omogućuje pošti absolutnu predst na tržtu. Pognosti izražene suptilnjom skalom mase i degradativnim rastom cijena, te drugačijim pristupom u zonama udu-

Prilog 3. Usporedni pregled tarifa ubrzane pošte

Težina u kg	Zemlja	Zona	DHL Iznos		ZJPTT	
			Paketi	Pisma	Zona	Iznos
0	1	2	3	4	5	6
0,5	Madarska	I	930	630	I	241
	Austrija	II	1020	720	I	241
	Kanada	III	1080	780	III	271
	Japan	IV	1125	825	IV	276
	Venezeula	V	1200	900	V	291
5	Madarska	I	1980	1710	I	781
	Austrija	II	2370	2070	I	781
	Kanada	III	2700	2400	III	1081
	Japan	IV	3150	2850	IV	1131
	Venezeula	V	3630	3330	V	1281
10	Madarska	I	2730	2460	I	850
	Austrija	II	3420	3120	I	850
	Kanada	III	3900	3600	III	1308
	Japan	IV	4500	4200	IV	1441
	Venezeula	V	5130	4830	V	1591
15	Madarska	I	3480	3210	I	919
	Austrija	II	4470	4170	I	919
	Kanada	III	5100	4800	III	1535
	Japan	IV	5850	5550	IV	1751
	Venezeula	V	6630	6630	V	1901

Opaska: 1 USD = 15 dinara

ljenosti omogućuju korisnicima dvostruko i trostruko niže cijene u odnosu na konkurenčiju (prilog 3).

Negativni utjecaj na prihvatanje usluge imaju pojedina ograničenja, primjerice neprihvatanje programirane usluge, nekompletnost služivanja, niža dopuštena masa u odnosu na konkurenčiju i ostale poštanske uprave, dugotrajni carinski postupci.

Najveće ograničenje je nemogućnost jamčenja rokova prijenosa i preuzimanja materijalnih obveza vezanih uz sadržaj pošiljke.

Sva ova ograničenja vezana su uz kvalitetu naše mreže i posebno za organizaciju prijevoza.

6. NOVČANI UČINCI NA TRŽIŠTU BRZOG PRIJENOSA POŠILJAKA

Prema procjeni objavljenoj u Financial Timesu 1983. godine, ukupno svjetsko tržište poduzeća za kurirski prijenos pošiljaka iznosi blizu 2 mlrd USD dok se potencijalno tržište tada procjenjivalo na 5 mlrd dolara. Međunarodne multinacionalne kompanije u to vrijeme dosežu promet od nekoliko stotina milijuna dolara i godišnju dobit veću od deset milijuna dolara.

Danas se svjetsko tržište ovih usluga procjenjuje na 14 mlrd USD uz godišnju stopu rasta od 10%. Francuska navodi da je stopa rasta poslovnih rezultata za razdoblje siječanj-rujan 1990/1989. specijalizirane poštanske grupacije za pružanje EMS usluga Chronopost sa sjedištem u Parizu iznosila 35% (za devet mjeseci 1990. godine ostvaren je promet od 160 mln USD, odnosno 7% procijenjenoga francuskog tržišta).

Ove procjene i ostvareni poslovni rezultati dobiveni su zbrajanjem finansijskih pokazatelja specijaliziranih kompanija koje su, privukavši dio prometa na svoje mreže, u posljednjih sedam godina znatno proširele poslovanje, ali tržiste ovih usluga ostaje i dalje slabo poznato i još uвijek prepуштено neorganiziranim privatnim prijenosnicima.

7. ZAKLJUČAK

Poštanske uprave, koje ionako raspolažu nezanemarivim prednostima, moraju sjediniti sve svoje mogućnosti kako bi se sučelile s vrlo jakom konkurenjom, koja danas u području prijenosa hitnih pošiljaka drži najveći dio tržišta. Neophodno je mobilizirati ukupnu poštansku mrežu čitavog svijeta čime će pošta pružiti dokaz da može i da treba ostati prva u djelatnosti koja je tradicionalno njezina.

HPT će stoga što hitnije prići osiguranju pretpostavki za što veće korištenje službe ubrzane pošte kako bi se uključio u svjetsku akciju korištenja komparativnih prednosti PTT sustava, iskoristio iskustva drugih zemalja i postigao povoljne financijske rezultate, odnosno omogućio poštanskim upravama – sudionicima u ovoj službi proširenje tržišta usluga većom ponudom na ovom području.

Da bi postigao ove ciljeve, HPT može realizirati sljedeće aktivnosti:

- u tuzemnom prometu na pojedinim užim područjima ili u određenim zonama ponuditi posebnu službu ubrzane pošte u sklopu koje će s pomoću poštanskih kurira omogućiti u određenom razdoblju, u načelu od 7,00 do 19,00 sati, uslugu po zahtjevu korisnika u ugovorenom roku, koji u pravilu ne premašuje tri sata; poželjno je da se narudžba usluge obavi besplatnim telefonskim pozivom iz cijelovite ponude koja se sastoji od: posebnih hodova, hodova u polazu i dolazu, čekanja na odgovor, programiranih hodova, kružnih hodova, količinskog uručenja, te iznajmljivanja poštanskih kurira;

– partnerskim odnosom s industrijskim i trgovачkim kompanijama organizirati u industrijsko-trgovačkim zonama poštanska sabirališta – "punktove za poštanske pošiljke" koji će biti povezani brzim i sigurnim poštanskim vezama nalik onima u međunarodnom prometu;

- za prijevoz pošljaka u tuzemnom prometu stvoriti posebne transportne mreže koje će uključivati sve poštanske veze s osluncem na planiranu noćnu poštansku liniju Zagreb-Pula-Zadar-Split-Dubrovnik i obratno, dnevne zračne veze domaćih i inozemnih kompanija, autobusne linije i privatne

prijevoznike, a u međunarodnom prometu uključiti se u europsku noćnu zračnu mrežu za prijevoz poštanskih pošiljaka s pristupom na platformu za koncentraciju i disperziju u Bruxellesu i u planiranu europsku mrežu cestovnog prijevoza koju će poštanske uprave Europe organizirati ove godine;

– uključiti se u međunarodnu mrežu integriranih logističkih sredstava i nadzora prijenosa poštanskih pošiljaka;

- otkloniti utvrđene greške i nedostatke prvenstveno u području informiranja korisnika i marketinga i u pristupu PTT radnika prema ovoj, za neke još uvijek "teško prihvatljivoj", usluzi.

Degradacija kvalitete poštanske službe, proizila je iz nedekvalitativnog odnosa prema pošti (manjak stručnih kadrova i materijalnih sredstava), kao i unutarnja organizacija i način poslovanja stvaraju često loš "image" pošte tako da i EMS usluge, iako ponuđene pod najpovoljnijim uvjetima, mimo- ilaze poštu.

SUMMARY

INTRODUCTION OF EXPRESS MAIL DELIVERY - OUR DEBT TO EUROPE

The world postal system is confronted with the existence of competition which increasingly takes predominance on the market of postal services, so that the posts are referred to the provision i.e. supply of high quality services and unification of their own interests with those of the airlines. In the year 1982 the posts introduced the Express Mail Service in an effort to match a rather aggressive policy of their competitors and organize the carriage of mail by means of the Europa night mail delivery system.

The paper deals with the features and efficiency of the Express Mail Service in conjunction with the introduction of this service in the Croatian Posts. The conditions have been described for the provision of services through the posts while the financial effects reached on the market of express mail delivery have been indicated. The world market of these services is estimated to be worth over USA 14 billion, with a 10% annual growth rate. The conclusions section furnishes the recommendations of activities the Croatian Posts should implement on ensuring the prerequisites for an as high as possible utilization of urgent mail delivery.